

Mestna preobrazba se nadaljuje

O urbanizmu in arhitekturi v Galeriji Kresija

Maja Ivanič, predsednica DAL in ZDAS

Društvo arhitektov Ljubljana (DAL) nadaljuje v ljubljanski Galeriji Kresija cikel okroglih miz, s katerimi želi v odprtih debatah in predstavitev aktivno povezovati stroko in zainteresirano javnost. Obenem pa si prizadeva, da bi zavest o pomenu in pomembnosti oblikovanja prostora in o arhitekturi približala čim širši javnosti. Tako bi lahko konstruktivno kritično gradili mesto ali štčili naše ambiente, hiše, kulturne spomenike ... In navsezadnje dvignili splošno kulturo bivanja. S ciklom okroglih miz, pravzaprav pogovorov o arhitekturi in aktualni arhitekturni problematiki, smo v Galeriji Kresija začeli novembra 2011. V okviru šeste tradicionalne razstave *Vizije so*, ki jo DAL letos novembra že sedmič pripravlja v Galeriji Kresija, smo organizirali razstavo *Preobrazba simbola – Cankarjev dom, arhitekturni prostor slovenske demokracije*, en teden po otvoritvi pa okroglo mizo o pomembnosti popolne spomeniške zaščite Cankarjevega doma in o (ne)ustreznosti avtorskih prenovitvenih posegov v interier Cankarjevega doma, ki so se odvijali poleti 2011. Okrogla miza je bila zaradi aktualnosti tematike zelo odmevna. Tako smo se januarja letos na sestanku izvršnega odbora društva dogovorili, da z okroglimi mizami in debatami v Galeriji Kresija nadaljujemo.

Predstavitev razvojnih projektov za Ljubljano

13. junija smo organizirali drugo okroglo mizo, na kateri je podžupan in mestni arhitekt prof. Janez Koželj predstavil razvojne projekte za Ljubljano. Mesto je po desetletjih zatišja v prostorskem razvoju postajalo mesto duhov, z mandatom aktualnega župana pa doživlja velik arhitekturni preskok. Ljubljana zelo hitro spreminja svojo silhueto in podobo. Da nas projekti ne bi presenetili in da stroka ne bi vedno znova zvonila po toči, smo podžupana prosili, da nam predstavi, kaj se ljubljanski arhitekturi in urbanizmu obeta v prihodnosti.

Prof. Koželj je pripravil zelo obširno predstavitev, na kateri je najprej prikazal strategije načrtovanja, zastavljene in izvedene projekte ter arhitekturne natečaje, nato pa predstavil tudi nekaj pomembnejših projektov, ki bodo v Ljubljani predvidoma zgrajeni do leta 2016. Predstavitev je prikazala veliko delo in strokovni razmislek ter tudi velik osebni angažmana podžupana, ki se skrivajo za novogradnjami in posegi v mestni prostor. Mesto se, kot se morda dozdeva na prvi pogled, ne razvija nenadzorovano, samorastniško, *ad hoc* in kaotično, temveč na podlagi konsistentno premišljenih sodobnih prostorskih strategij in analiz. Prav tako Mestna občina Ljubljana z mandatom novega župana in ob vztrajanju podžupana prof. Koželja mnogo bolj aktivno sodeluje z arhitekturno stroko, tako s prostorskimi preveritvami kot tudi z arhitekturnimi natečaji. Do leta 2012 bo občina skupaj z razpisovalcem, večinoma z Zbornico za

arhitekturo in prostor Slovenije, razpisala še deset različnih arhitekturno-urbanističnih natečajev. Trije, NUK II, socialna stanovanja Polje III in Ribja brv so bili že razpisani, NUK II pa tudi že zaključen. Preostali natečaji bodo objavljeni v medijih in na spletni strani razpisovalca.

Gradnje, ki bodo nadaljevale preobrazbo Ljubljane v letih 2012–2016

Podžupan prof. Janez Koželj je za obdobje do leta 2016 predstavil naslednje pomembnejše arhitekturno-urbanistične projekte: ● preureditev delno zaprtega osrednjega dela Slovenske ceste med Figovcem in Šubičevo, 2013, ● preureditev ploščadi Trga Republike po obnovi in prenehanju delovanja parkirišča, 2013, ● preureditve trgov in nabrežij: Petkovškovo nabrežje, 2012, Eipprova, 2013, Novi trg, 2013, ● vrtec v Podutiku, 2013, ● vrtec v Kašlju, 2013, ● nova Ribja brv čez Ljubljanico, 2013, ● brv na Potočnikovi, 2013, ● sanacije mostov: Streliški, Krakovski, Štepanjski, Črnuški, ● rekreacijski center Sava: druga faza konjeniškega centra, 2013, ● Hribarjeva dvorana in Lutkovni muzej na Gradu, 2013, ● najemna stanovanja za mlade družine v Polju, JSSMOL, 2014, ● socialna stanovanja v Kašlju, JSSMOL, 2014, ● socialna stanovanja v Polju, JSSMOL, 2014, ● dograditev doma za starejše v Dravljah, ● športni park Savsko naselje JZP in Športni park Črnuče, javno-zasebno partnerstvo, ● regionalni center za ravnanje z odpadki, 2014, ● mestno kopalnišče Kolezija, javno-zasebno partnerstvo, 2013, ● plavalni center kopalnišče Ilirija, 2014,

Foto: Nik Rovar

13. junija je podžupan prof. Janez Koželj pred polnim avditorijem Galerije Kresija na okrogli mizi Društva arhitektov Ljubljana predstavil izvedene, razpisane in do leta 2016 načrtovane mestne projekte.

- Islamski verski in kulturni center (džamija), 2014,
- gimnastični center Pegan-Petkovšek, športni park Svoboda, 2015, ● Plečnikov stadion, 2015,
- Emonika, Potniški Center Ljubljana, 2016.

Pomen in vrednotenje arhitekture znotraj administrativnih blokad

Tretja iz cikla okroglih miz s pomenljivim naslovom *Vprašanje ceha – Medtem ko smo fini in tihi, arhitektura usiha*, se je v galeriji Kresija odvila 20. junija. Vodil jo je arhitekt Aleš Vrhovec, gostje pa so bili arhitekti prof. Miha Dešman, predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije Andrej Goljar, Sašo Galonja z Ministrstva za infrastrukturo in prostor in podpisana predsednica DAL Maja Ivanič. K aktivnemu pogovoru in sprotnim pripombam, idejam in pomislekom pa so bili povabljeni tudi vsi navzoči gostje. Pogovor o stanju arhitekturne stroke in o tem, kako se arhitekti odzivamo na nove razmere, je odprl tudi vprašanje pomena in vrednotenja arhitekturne stroke, problem samograditeljstva in problem velike gospodarske škode, tako za državo in gospodarstvenike kot za arhitekturno stroko, ki nastaja zaradi birokratsko administrativnih blokad s strani različnih prostorskih agencij, inšpekcij in upravnih enot.

Z okroglimi mizami o arhitekturno-prostorskih temah bomo nadaljevali jeseni. Oktobra pripravlja DAL v Galeriji Kresija sedmo tradicionalno razstavo *Vizije so*, na kateri bodo predstavljene idejne arhitekturno-urbanistične ureditve za promet zaprte Slovenske ceste.

Foto: Dunja Weddam

29. junija je Ljubljana v Centru za sodobno kulturo v Barceloni prejela evropsko nagrado za prostor za projekt *Preureditev nabrežij in mostovi na Ljubljani*, ki se je na zmagovalno prvo mesto uvrstil med 347 prijavljenimi projekti iz 36 držav.